

SYLLABUS (I ciklus studija)

Odsjek	Odsjek za arheologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Arheologija antičke Bosne i Hercegovine				
Šifra/kod	FILARH 213	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4 (Arheologija i druga studijska grupa ECTS 3)
Ciklus studija	I	Semestar	IV	NPP 2019/2020	
				Studijska godina	2025/2026. 2026/2027. 2027/2028.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik/ca	Ime i prezime	Prof. dr. Adnan Busuladžić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 135 E-mail: adnan.busuladzic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-158	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik/ca	Ime i prezime	Dina Vajzović – Balihodžić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 137 E-mail: dina.vajzovic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-251	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	Jednopedmetni studij: 2P + 2V Arheologija i druga studijska grupa: 2P + 1V				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet se bavi prostorom današnje Bosne i Hercegovine za vrijeme rimske okupacije, u vremenskom rasponu od I-IV stoljeća. Razmatraju se najznačajniji historijski događaji koji su se odigrali na prelazu iz stare u novu eru, društveno-historijski kontekst, te materijalna i duhovna kultura zajednica koje su naseljavale ove prostore.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je upoznati studente sa domaćom kultrno-historijskom baštinom iz perioda rimske vladavine na području današnje Bosne i Hercegovine.				
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje				
Ishodi učenja	Znanje: Izvođenjem nastavnog procesa iz ovog predmeta studenti dobijaju značajne informacije o rimskoj civilizaciji zastupljenoj na tlu naše zemlje.				

	<i>Vještine:</i> Usvajanjem nastavnog gradiva studenti će biti u mogućnosti pravilno determinirati arheološku građu iz ovog kulturnog kruga. Student može primijeniti znanje osnovne metode, kritičko razumijevanje, vještine i aplikativna istraživanja. <i>Kompetencije:</i> Kako će studenti – budući arheolozi u najvećem procentu radeći u specijaliziranim muzejskim ustanovama ili službama zaštite se susretati sa domaćim pokretnim materijalom i rimskim objektima ishod učenja se primarno odnosi na njihovo osposobljavanje i sticanje kompetencija koji će učiniti da na stručan način mogu pravodobno i adekvatno tretirati arheološke artefakte i lokalitete na koji se nađe. Student dobija kompetencije i sposobnosti tumačenja podataka, može donositi sudove o naučnim pitanjima, ima izgrađene vještine za nastavak studija i temelj za buduće samousmjeravanje.
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uspostava rimske vlasti na prostoru današnje Bosne i Hercegovine Historijat istraživanja antičkog doba na tlu Bosne i Hercegovine Dolabela
2.	Rimska vojska, vojni objekti i vojni pokretni materijal na tlu Bosne i Hercegovine
3.	Rimska seoska naselja na tlu Bosne i Hercegovine
4.	Rimska urbana naselja na tlu Bosne i Hercegovine
5.	Ostaci antičke arhitekture na tlu BiH Terme, hospiciji, hramovi, forumi, radionice
6.	Rimske vile u BiH I
7.	Rimske vile u BiH II
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Antička privreda na tlu BiH I (trgovina, rudarstvo)
10.	Antička privreda na tlu BiH II (metalurgija, poljoprivreda, stočarstvo, zanatstvo)
11.	Antički nakit na tlu Bosne i Hercegovine
12.	Rimske fibule na tlu Bosne i Hercegovine
13.	Rimsko staklo, keramika i varia na tlu BiH
14.	Načini ukopa i sepulkralni spomenici u rimsko doba na tlu BiH
15.	Religijske prilike u rimsko doba na tlu BiH
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Kombiniranje predavanja uz video prezentaciju raznovrsnog materijala i vizuelnog upoznavanja sa historijskim kartama i kartama koje su nastale kao rezultat naučnih istraživanja pojedinih tematika.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Prva polusestestralna provjera znanja</td><td>45</td><td>45</td></tr><tr><td>2.</td><td>Aktivnosti</td><td>5</td><td>5</td></tr><tr><td>3.</td><td>Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)</td><td>50</td><td>50</td></tr><tr><td colspan="2">Ukupno</td><td>100 bodova</td><td>100%</td></tr></table> Napomena: Osnovno mjerilo konačnog ocjenjivanja odnosi se primarno na temelju pokazanog znanja u toku polusestestralnog i završnog ispita. Predviđene bodove za svaki od elemenata psraćenja studenti postižu na slijedeći način: - Obavezno prisustvo studenata nastavi (uz maksimalno tri odsustva po semestru) i aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) – evaluacija i praćenje rada studenta tokom semestra; - Parcijalna provjera znanja polovinom semestra koji će obuhvatiti gradivo iz prvih sedam sedmica nastave; - Završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra.	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva polusestestralna provjera znanja	45	45	2.	Aktivnosti	5	5	3.	Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)	50	50	Ukupno		100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Prva polusestestralna provjera znanja	45	45																		
2.	Aktivnosti	5	5																		
3.	Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)	50	50																		
Ukupno		100 bodova	100%																		
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: <table><tr><td>10 (A)</td><td>izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</td></tr><tr><td>9 (B)</td><td>iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</td></tr><tr><td>8 (C)</td><td>prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</td></tr><tr><td>7 (D)</td><td>općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</td></tr><tr><td>6 (E)</td><td>zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</td></tr><tr><td>5 (F, FX)</td><td>ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr></table>	10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;	9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;	8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;	7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;	6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;	5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.								
10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;																				
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;																				
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;																				
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;																				
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;																				
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																				
Literatura	1. Ivo Bojanovski, <i>Bosna i Hercegovina u antičko doba</i>, Sarajevo 1988. 2. Ivo Bojanovski, <i>Dolabelin sistem cesta u rimskoj provinciji Dalmaciji</i>, Sarajevo 1974. 3. Ante Škegro, <i>Gospodarstvo rimske provincije Dalmacije</i>, Zagreb 1999. 4. Adnan Busuladžić, <i>Morfologija antičkih fibula iz zbirke Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine</i>, sarajevo 2010. 5. Adnan Busuladžić, <i>Rimske vile u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo 2011. 6. Veljko Paškvalin, <i>Antički sepulkralni spomenici s područja Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo 2012. 7. Adnan Busuladžić, <i>Antički željezni alat i oprema sa prostora Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo 2015. 8. Enver Imamović, <i>Antički kultni i votivni spomenici s područja Bosne i Hercegovine</i>, sarajevo 1977. 9. Esad Pašalić, <i>Antička naselja i komunikacije u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo 1960. 10. Esad Pašalić, <i>Sabrano djelo</i>, Sarajevo 1975.																				

	11. <i>Enver Imamović, Srebrenica i okolica u rimsko doba, ČGT 17, Tuzla, 2002, 1-31</i>
	<i>Dodatna</i> 1. <i>Irma Čremošnik, Nošnja na rimskim spomenicima u Bosni i Hercegovini, GZM, Sarajevo, 1963, 117-121</i> 2. <i>Adnan Busuladžić, Rimski medicinski, veterinarski i farmaceutski instrumenti, kozmetička i ženska lična oprema iz zbirke Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, Godišnjak CBI. Sarajevo, 2015, 169-233</i> 3. <i>Salmedin Mesihović, Dolabelino doba, Godišnjak CBI, Sarajevo 2010, 99-123</i> 4. <i>Arheološki leksikon Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1988.</i>
Napomene	

Bumla20